2026/70

9.1.2026.

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2026/70

od 17. studenoga 2025.

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske Unije u okviru Vijeća ministara Energetske zajednice u pogledu izmjena Ugovora o osnivanju Energetske zajednice kako bi se uzeo u obzir razvoj prava Unije iz područja okoliša

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Unija je Odlukom Vijeća 2006/500/EZ ([1]) 29. svibnja 2006. sklopila Ugovor o Energetskoj zajednici („Ugovor”) koji je stupio na snagu 1. srpnja 2006.

(2) Na temelju članka 12. Ugovora svaka ugovorna stranka provodi pravnu stečevinu iz područja okoliša u skladu s vremenskim rasporedom za provedbu mjera navedenim u Prilogu II. Ugovoru.

(3) U članku 16. Ugovora navodi se popis akata Unije koji čine pravnu stečevinu iz područja okoliša („akti Unije”) koji su obuhvaćeni Ugovorom.

(4) Na temelju članka 24. Ugovora Energetska zajednica poduzima mjere radi prilagodbe pravne stečevine iz područja okoliša kako je opisano u glavi II. Ugovora. Na temelju članka 25. Ugovora Energetska zajednica može poduzimati mjere radi provedbe izmjena pravne stečevine kako je opisano u glavi II. Ugovora, u skladu s razvojem prava Unije.

(5) Na temelju članka 79. Ugovora Vijeće ministara Energetske zajednice („Vijeće ministara”), Stalna skupina na visokoj razini ili Regulatorni odbor poduzimaju mjere u skladu s glavom II. na prijedlog Europske komisije. Na temelju članaka 80. i 81. Ugovora te mjere Vijeće ministara, Stalna skupina na visokoj razini ili Regulatorni odbor poduzimaju postupajući na temelju većine danih glasova, pri čemu svaka ugovorna stranka ima jedan glas.

(6) Kad je riječ o proširenju popisa akata Unije obuhvaćenih Ugovorom, na temelju članka 100. Ugovora odluke o izmjenama odredaba glava od I. do VII. donosi Vijeće ministara, jednoglasnom odlukom svojih članova.

([1]) Odluka Vijeća 2006/500/EZ od 29. svibnja 2006. o sklapanju Ugovora o Energetskoj zajednici od strane Europske zajednice (SL L 198, 20.7.2006., str. 15., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2006/500/oj).

(7) Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), Direktiva Vijeća 92/43/EEZ ([3]), Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([4]) zajedno s Direktivom 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([5]), Direktivom 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([6]) i Direktivom Komisije 2009/90/EZ ([7]) još nisu uključene u članak 16. Ugovora. Zbog toga ugovorne stranke još nisu obvezne provesti te direktive. Stoga je potrebno ažurirati i proširiti popis akata Unije dodavanjem tih direktiva.

(8) Kako bi se osigurala pravedna energetska tranzicija kojom se jamče posredne koristi za bioraznolikost i izbjegava pogoršanje stanja očuvanosti vrsta divljih ptica, potrebno je prilagoditi postojeću pravnu stečevinu kako je opisano u glavi II. Ugovora zamjenom postojećeg upućivanja na članak 4. stavak 2. Direktive Vijeća 79/409/EEZ ([8]) upućivanjem na Direktivu 2009/147/EZ na popisu akata Unije.

(9) Nadalje, Direktivom 92/43/EEZ predviđa se strukturirani pristup procjeni i ublažavanju utjecaja energetskih projekata obuhvaćenih područjem primjene Ugovora o Energetskoj zajednici na okoliš i bioraznolikost, a ona je uz Direktivu 2009/147/EZ glavni pravni instrument u pravu Unije za provedbu međunarodnih obveza Unije koje proizlaze iz Bernske konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa. Stoga je potrebno proširiti pravnu stečevinu kako je opisano u glavi II. Ugovora dodavanjem Direktive 92/43/EEZ na popis akata Unije.

(10) S obzirom na to da su potrebne detaljne procjene potencijalnih utjecaja energetskih projekata obuhvaćenih područjem primjene Ugovora na vodne ekosustave, potrebno je da ugovorne stranke osiguraju da se sve aktivnosti povezane s umreženom energijom osmišljavaju i provode tako da se osigura usklađenost s Direktivom 2000/60/EZ, a posebno s njezinim člankom 4. U skladu s tom odredbom države članice moraju provoditi mjere potrebne za sprečavanje pogoršanja stanja tijela površinske vode i poduzimati mjere s ciljem postizanja dobrog stanja površinskih voda, podložno određenim vremenskim ograničenjima i drugim izuzećima. Stoga je potrebno proširiti pravnu stečevinu kako u opisano u glavi II. Ugovora dodavanjem Direktive 2000/60/EZ kao i Direktive 2006/118/EZ, Direktive 2008/105/EZ i Direktive 2009/90/EZ na popis akata Unije.

(11) Potrebno je da Komisija Vijeću ministara podnese potrebne prijedloge.

(12) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Vijeća ministara na njegovu sastanku 18. prosinca 2025. u pogledu izmjena Ugovora.

(13) Ako Vijeće ministara ne bude moglo donijeti odluke na svojem sastanku 18. prosinca 2025., te odluke trebalo bi biti moguće donijeti prijepiskom nakon 23. sastanka Vijeća ministara, u skladu s Poslovnikom Energetske zajednice, a da za to nije potrebna daljnja odluka Vijeća, ili na sljedećem sastanku Vijeća ministara u 2026.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

([2]) Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

([3]) Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

([4]) Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([5]) Direktiva 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja (SL L 372, 27.12.2006., str. 19., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118/oj).

([6]) Direktiva 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 348, 24.12.2008., str. 84., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj).

([7]) Direktiva Komisije 2009/90/EZ od 31. srpnja 2009. o utvrđivanju tehničkih specifikacija za kemijsku analizu i praćenje stanja voda u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 201, 1.8.2009., str. 36., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/90/oj).

([8]) Direktiva Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. o očuvanju divljih ptica (SL L 103, 25.4.1979., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1979/409/oj).

Članak 1.

Komisija Vijeću ministara Energetske zajednice („Vijeće ministara”) podnosi prijedlog naveden uz prilozima I., II. i III. ovoj Odluci („prijedlog”) s ciljem izmjene Ugovora o osnivanju Energetske zajednice („Ugovor”) kako bi se ažuriralo i proširilo područje primjene Ugovora uzimajući u obzir razvoj prava Unije iz područja okoliša.

Članak 2.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Vijeća ministara na njegovu sastanku 18. prosinca 2025. ili ako se prijedlog ne donese na tom sastanku, prijepiskom odnosno na sljedećem sastanku Vijeća ministara u 2026. godini, jest da se podrži donošenje prijedloga.

Članak 3.

Predstavnici Unije u Vijeću ministara mogu dogovoriti manje izmjene prijedloga bez daljnje odluke Vijeća.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. studenoga 2025.

Za Vijeće

Predsjednik

J. JENSEN

PRILOG I.

ODLUKA br. 20xx/XX/MC-EnC

VIJEĆA MINISTARA ENERGETSKE ZAJEDNICE

od xx.xx.202x.

o izmjeni Ugovora o Energetskoj zajednici i o provedbi određenih odredaba Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica

VIJEĆE MINISTARA ENERGETSKE ZAJEDNICE

uzimajući u obzir Ugovor o Energetskoj zajednici, a posebno njegove članke 25., 79. i 81.,

budući da:

(1) U članku 2. Ugovora o Energetskoj zajednici („Ugovor”) kao jedan od njegovih glavnih ciljeva utvrđeno je poboljšanje stanja okoliša u pogledu umrežene energije i povezane energetske učinkovitosti u ugovornim strankama.

(2) Člankom 12. Ugovora od svake se ugovorne stranke zahtijeva da provodi „pravnu stečevinu Zajednice iz područja okoliša” u skladu s vremenskim rasporedom za provedbu tih mjera utvrđenim u Dodatku II. tom ugovoru.

(3) U članku 16. Ugovora navedena je pravna stečevina iz područja okoliša koja je obuhvaćena Ugovorom.

(4) Na temelju članka 24. iz glave II. Ugovora Energetska zajednica treba poduzeti mjere za ažuriranje pravne stečevine iz područja okoliša.

(5) U skladu s člankom 79. Ugovora Vijeće ministara, Stalna skupina na visokoj razini ili Regulatorni odbor poduzimaju mjere u skladu s glavom II. na prijedlog Europske komisije. U skladu s člancima 80. i 81. Ugovora te se mjere poduzimaju na temelju većine danih glasova, pri čemu svaka ugovorna stranka ima jedan glas.

(6) Članak 4. stavak 2. Direktive 2009/147/EZ o očuvanju divljih ptica već je naveden u članku 16. točki iv. Ugovora.

(7) Potrebno je osigurati pravednu energetsku tranziciju kojom se jamče posredne koristi za bioraznolikost i izbjeći pogoršanje stanja očuvanosti prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta na područjima od međunarodnog značaja ili na nacionalno zaštićenim područjima na kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i vrste od interesa Zajednice.

(8) Planovi i projekti u području umrežene energije, u kontekstu Ugovora, moraju biti osmišljeni kako bi se ublažili ili, prema potrebi, u najvećoj mogućoj mjeri ograničili negativni učinci na bioraznolikost.

(9) U članku 2. Direktive 2009/147/EZ navodi se da je potrebno poduzeti mjere za održavanje populacija svih vrsta divljih ptica koje prirodno obitavaju na europskom državnom području država članica Unije.

(10) U skladu s člankom 4. stavkom 4. drugom rečenicom Direktive 2009/147/EZ treba nastojati spriječiti onečišćavanje ili pogoršavanje stanja staništa i izvan zaštićenih područja. Vrste ptica široko su rasprostranjene i mobilne pa je potrebno ograničiti utjecaj umrežene energije izvan zaštićenih područja.

(11) U člancima 5. i 9. Direktive 2009/147/EZ utvrđen je okvir za zaštitu svih vrsta divljih ptica koje prirodno obitavaju na europskom državnom području država članica Unije. Zabrane navedene u članku 5. te direktive potrebno je primijeniti na aktivnosti u području umrežene energije zbog utjecaja koje mogu imati na vrste ptica koje prirodno obitavaju u divljini. U ograničenim okolnostima može biti potrebno odstupiti od tih zabrana, pod uvjetom da su ispunjeni potrebni kriteriji.

(12) Područja zaštićena na temelju Direktive 2009/147/EZ podliježu zahtjevima iz članka 6. stavaka 2., 3. i 4. Direktive 92/43/EEZ o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore na temelju članka 7. te direktive. U članku 6. stavcima 2., 3. i 4. utvrđuje se okvir za očuvanje i zaštitu područja na temelju preventivnih i postupovnih zahtjeva kako bi se doprinijelo održavanju ili povratu u povoljno stanje očuvanosti prirodnih staništa i staništa vrsta divlje faune i flore od interesa Zajednice.

(13) Planovi i projekti u smislu članka 6. Direktive 92/43/EEZ mogu se odnositi i na umreženu energiju i mogu znatno utjecati na cjelovitost područja od međunarodnog značaja i nacionalno zaštićena područja na kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i vrste od interesa Zajednice. Ako se ti planovi ili projekti u području umrežene energije ipak moraju provesti iz imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, bit će potrebno poduzeti kompenzacijske mjere.

(14) Direktiva 2009/147/EZ i Direktiva 92/43/EEZ glavni su pravni instrumenti Unije za provedbu međunarodnih obveza Unije koje proizlaze iz Bernske konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa („Konvencija”). U svim ugovornim strankama i državama promatračicama Bernske konvencije trebaju se uspostaviti područja Smaragdne mreže od posebnog interesa za očuvanje kako bi se postigli opći ciljevi Konvencije. Sve ugovorne stranke Ugovora također su stranke Konvencije, osim Kosova ([1]). U svim ugovornim strankama Bernske konvencije određena su područja od posebnog interesa za očuvanje koja su dio Smaragdne mreže i područja za koja je predloženo da postanu dio te mreže. Smaragdna mreža i dalje se razvija jer postoje nedostaci koje treba ukloniti kako bi se mreža mogla smatrati potpunom i dostatnom za potporu postizanju ciljeva Konvencije.

(15) Cilj je na područjima zaštićenima nacionalnim pravom postići dugoročno očuvanje stanišnih tipova i vrsta te povezanih usluga ekosustava i kulturnih vrijednosti. Takva područja postoje u svim ugovornim strankama.

(16) Na Ramsarski popis uvrštavaju se močvarna područja od međunarodne važnosti određena na temelju Ramsarske konvencije o močvarnim područjima od međunarodne važnosti, posebno kao staništa guščarica („Ramsarska konvencija”), međuvladina sporazuma čiji je cilj zaustaviti gubitak močvarnih područja u svijetu. Sve ugovorne stranke Ugovora, osim Kosova, također su stranke Ramsarske konvencije i imaju područja uvrštena na Ramsarski popis.

(17) Ugovor se odnosi na planove i projekte koji su relevantni za provedbu Direktive 2009/147/EZ upućivanjem na članke 6. i 7. Direktive 92/43/EEZ. Stoga će se uključivanjem Direktive 2009/147/EZ u pravnu stečevinu iz područja okoliša osigurati da se očuvanje vrsta ptica i njihovih staništa uzme u obzir pri osmišljavanju i provedbi planova i projekata povezanih s umreženom energijom.

(18) Članak 2., članak 4. stavak 4. druga rečenica, članak 5. i članak 9. te Prilog I. Direktivi 2009/147/EZ još nisu uključeni u pravnu stečevinu Energetske zajednice iz područja okoliša, potrebno je prilagoditi postojeću pravnu stečevinu zamjenom postojećeg upućivanja na članak 4. stavak 2. Direktive Vijeća 79/409/EEZ ([2]) upućivanjem na Direktivu 2009/147/EZ ([3]) i na popis akata Unije iz članka 16. Ugovora.

(19) U skladu s člankom 94. Ugovora institucije tumače termine ili druge pojmove korištene u Ugovoru koji proizlaze iz prava Unije u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije.

(20) Komisija u smjernicama ([4]) iznosi svoje razumijevanje odredaba članka 6. Direktive 92/43/EEZ, uključujući njegovu primjenu na Direktivu 2009/147/EZ, i može dati smjernice o njihovoj primjeni s obzirom na relevantnu sudsku praksu Suda Europske unije i uzimajući u obzir iskustvo provedbe u državama članicama Unije.

(21) Pravnu stečevinu iz područja okoliša utvrđenu u članku 16. Ugovora i vremenski raspored provedbe iz Dodatka II. Ugovoru trebalo bi uskladiti s pravom Unije o očuvanju prirode u mjeri u kojoj se odnosi na umreženu energiju.

([1]) Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

([2]) Direktiva Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. o očuvanju divljih ptica (SL L 103, 25.4.1979., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1979/409/oj).

([3]) Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

([4]) „Upravljanje područjima mreže Natura 2000 – Odredbe članka 6. Direktive o staništima 92/43/EEZ” (C/2018/7621); i „Obavijest Komisije: Procjena planova i projekata za područja mreže Natura 2000 – Metodološke smjernice u pogledu odredaba članka 6. stavaka 3. i 4. Direktive o staništima 92/43/EEZ” (C/2021/6913).

(22) Radna skupina za okoliš na sastancima održanima xxx i xxx detaljno je analizirala prijedlog i preporučila njegovo donošenje uz niz prilagodbi, koje su sadržane u ovoj Odluci. Europska komisija složila se s tim prilagodbama.

(23) Stalna skupina na visokoj razini na sastancima održanima xxx i xxx razradila je ovu Odluku i predložila njezino donošenje,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Ugovor o Energetskoj zajednici mijenja se kako slijedi:

1. u članku 16. točka iv. zamjenjuje se sljedećim:

„iv. članak 2., članak 4. stavci 2. i 4. druga rečenica, članak 5., članak 9. i Prilog I. Direktivi 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica,";

2. u Dodatku II. točka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Svaka ugovorna stranka primjenjuje članak 2., članak 4. stavke 2. i 4. drugu rečenicu, članak 5., članak 9. i Prilog I. Direktivi 2009/147/EZ od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze."

Članak 2.

1. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 2. Direktive 2009/147/EZ tumači se kako slijedi:

„Ugovorne stranke poduzimaju potrebne mjere u području umrežene energije za održavanje populacije svih divljih ptica koje prirodno obitavaju na državnom području ugovornih stranaka na koje se primjenjuje Ugovor o osnivanju Energetske zajednice na razini koja odgovara posebno ekološkim, znanstvenim i kulturološkim zahtjevima, istodobno uzimajući u obzir gospodarske i rekreacijske zahtjeve, ili za prilagođavanje tih vrsta toj razini."

2. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 4. stavak 4. druga rečenica Direktive 2009/147/EZ tumači se kako slijedi:

„Ugovorne stranke nastoje spriječiti onečišćavanje ili pogoršavanje stanja staništa vrsta ptica i izvan tih zaštićenih područja, u mjeri u kojoj su povezani s umreženom energijom."

3. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 5. Direktive 2009/147/EZ tumači se kako slijedi:

„Ne dovodeći u pitanje članak 9., ugovorne stranke poduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile opći sustav zaštite svih vrsta divljih ptica koje prirodno obitavaju na europskom području ugovornih stranaka na koje se primjenjuje Ugovor o osnivanju Energetske zajednice, posebno zabranjujući:

(a) namjerno ubijanje ili hvatanje na bilo koji način;

(b) namjerno uništavanje ili oštećivanje njihovih gnijezda i jaja ili uklanjanje gnijezda;

(c) izuzimanje njihovih jaja iz prirode i njihovo posjedovanje, čak i ako su prazna;

(d) namjerno uznemiravanje tih ptica, posebno u razdoblju razmnožavanja ili podizanja mladunčadi, u tolikoj mjeri da bi to uznemiravanje bilo značajno s obzirom na ciljeve iz ove Direktive;

(e) držanje ptica koje pripadaju vrstama čije izlovljavanje i hvatanje su zabranjeni."

4. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 9. Direktive 2009/147/EZ tumači se kako slijedi:

„1. Ugovorne stranke mogu odstupiti od odredaba iz članka 5. ako ne postoji drugo zadovoljavajuće rješenje, iz sljedećih razloga:

(a) — u interesu javnog zdravlja i sigurnosti,

— u interesu sigurnosti zračnog prometa,

— radi sprečavanja nanošenja ozbiljne štete usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama,

— radi zaštite flore i faune;

(b) za potrebe istraživanja i obrazovanja, obnavljanja populacija, ponovnog unošenja vrsta, te za potrebe uzgoja koji je neophodan za te namjene;

(c) radi izdavanja dozvola, pod strogo nadziranim uvjetima i na selektivnoj osnovi, za hvatanje, držanje ili drugo razborito korištenje određenih ptica u malom broju.

2. Kod odstupanja iz stavka 1. moraju se navesti:

(a) vrste koje su predmet odstupanja;

(b) sredstva, mjera ili metode koji su odobreni za hvatanje ili ubijanje;

(c) uvjeti rizika i okolnosti s obzirom na vrijeme i mjesto pod kojima se takva odstupanja mogu odobriti;

(d) tijelo ovlašteno za proglašenje postojanja traženih uvjeta i za odlučivanje o tome koja se sredstva, mjere ili metode smiju koristiti, u okviru kojih ograničenja i tko ih smije koristiti;

(e) kontrole koje će se provesti.

3. Ugovorne stranke svake godine šalju izvješće Tajništvu Energetske zajednice (‚Tajništvo') o provedbi stavaka 1. i 2. Tajništvo osigurava da su izvješća dostupna javnosti.

4. Tajništvo na temelju informacija kojima raspolaže, a posebno informacija koje joj se dostave u skladu sa stavkom 3., stalno osigurava da posljedice iz stavka 1. ne budu nesukladne s ovom Direktivom. U tu svrhu poduzima odgovarajuće mjere."

Članak 3.

1. Ugovorne stranke donose zakone, druge propise i administrativne odredbe potrebne za usklađivanje s člankom 2., člankom 4. stavkom 4. drugom rečenicom, člankom 5. i člankom 9. Direktive 2009/147/EZ do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze. One o tome odmah obavješćuju Tajništvo Energetske zajednice („Tajništvo").

2. Kad ugovorne stranke donose mjere iz stavka 1., one sadržavaju upućivanja na ovu Odluku i Direktivu 2009/147/EZ ili se na njih upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju ugovorne stranke.

3. Ugovorne stranke Tajništvu dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnose ova Odluka i Direktiva 2009/47/EZ.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu nakon što je donese Vijeće ministara.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena ugovornim strankama Ugovora o Energetskoj zajednici.

Sastavljeno u [xxx] [DATUM]

Za Vijeće ministara

(Predsjednik)

PRILOG II.

ODLUKA br. 20xx/XX/MC-EnC

VIJEĆA MINISTARA ENERGETSKE ZAJEDNICE

od xx.xx.202x.

o izmjeni Ugovora o Energetskoj zajednici i provedbi određenih odredaba Direktive Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore

VIJEĆE MINISTARA ENERGETSKE ZAJEDNICE

uzimajući u obzir Ugovor o Energetskoj zajednici, a posebno njegove članke 25. i 79. i članak 100. točku i.,

budući da:

(1) U članku 2. Ugovora o Energetskoj zajednici („Ugovor”) kao jedan od njegovih glavnih ciljeva utvrđeno je poboljšanje stanja okoliša u pogledu umrežene energije i povezane energetske učinkovitosti u ugovornim strankama.

(2) Člankom 12. Ugovora od svake se ugovorne stranke zahtijeva da provodi „pravnu stečevinu Zajednice iz područja okoliša” u skladu s vremenskim rasporedom za provedbu tih mjera utvrđenim u Dodatku II. tom ugovoru.

(3) U članku 16. Ugovora navedena je pravna stečevina iz područja okoliša koja je obuhvaćena Ugovorom.

(4) Na temelju članka 25. iz glave II. Ugovora Energetska zajednica može poduzimati mjere za provedbu izmjena pravne stečevine opisane u glavi II., u skladu s razvojem prava Unije.

(5) U skladu s člankom 79. Ugovora Vijeće ministara, Stalna skupina na visokoj razini ili Regulatorni odbor poduzimaju mjere u skladu s glavom II. na prijedlog Europske komisije.

(6) U članku 100. točki i. Ugovora navodi se da Vijeće ministara može, jednoglasnom odlukom svojih članova, izmijeniti odredbe glava od I. do VII. Ugovora.

(7) Potrebno je osigurati pravednu energetsku tranziciju kojom se jamče posredne koristi za bioraznolikost i izbjeći pogoršanje stanja očuvanosti prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta na područjima od međunarodnog značaja ili na nacionalno zaštićenim područjima na kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i vrste od interesa Zajednice.

(8) Planovi i projekti u području umrežene energije, u kontekstu Ugovora, moraju biti osmišljeni kako bi se ublažili ili, prema potrebi, u najvećoj mogućoj mjeri ograničili negativni učinci na bioraznolikost.

(9) U članku 1. Direktive Vijeća 92/43/EEZ o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore definirani su glavni pojmovi relevantni za tumačenje i provedbu te direktive.

(10) U članku 2. Direktive 92/43/EEZ navodi se da je glavni cilj Direktive doprinijeti osiguranju biološke raznolikosti očuvanjem prirodnih staništa i divlje faune i flore.

(11) U članku 6. stavcima 2., 3. i 4. Direktive 92/43/EEZ utvrđuje se okvir za očuvanje i zaštitu područja na temelju preventivnih i postupovnih zahtjeva kako bi se doprinijelo održavanju ili povratu u povoljno stanje očuvanosti prirodnih staništa i staništa vrsta divlje faune i flore od interesa Zajednice.

(12) Planovi i projekti u smislu članka 6. Direktive 92/43/EEZ mogu se odnositi i na umreženu energiju i mogu znatno utjecati na cjelovitost područja od međunarodnog značaja i nacionalno zaštićena područja na kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i vrste od interesa Zajednice. Ako se ti planovi ili projekti u području umrežene energije ipak moraju provesti iz imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, bit će potrebno poduzeti kompenzacijske mjere.

(13) Članak 6. stavci 2., 3. i 4. Direktive 92/43/EEZ primjenjuju se i na područja posebne zaštite određena za vrste ptica navedene u članku 4. stavku 2. i u Prilogu I. Direktivi 2009/147/EZ o očuvanju divljih ptica na temelju članka 7. Direktive 92/43/EEZ. Stoga i područja na državnom području ugovornih stranaka na kojima su te vrste ptica zaštićene trebaju podlijegati zahtjevima iz članka 6. stavaka 2., 3. i 4. iz pravne stečevine iz područja okoliša.

(14) U člancima 12., 13. i 16. Direktive 92/43/EEZ utvrđuje se okvir za strogu zaštitu vrsta od interesa Zajednice u cijelom njihovu prirodnom arealu, i unutar i izvan zaštićenih područja. Zabrane iz članaka 12. i 13. te direktive potrebno je primijeniti i na aktivnosti povezane s umreženom energijom zbog utjecaja koji bi mogli imati na vrste od interesa Zajednice. U ograničenim okolnostima može biti potrebno odstupiti od tih zabrana, pod uvjetom da su ispunjeni potrebni kriteriji.

(15) Direktiva 92/43/EEZ i Direktiva 2009/147/EZ glavni su pravni instrumenti Unije za provedbu međunarodnih obveza Unije koje proizlaze iz Bernske konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa („Bernska konvencija”). U svim ugovornim strankama i državama promatračicama Bernske konvencije trebaju se uspostaviti područja Smaragdne mreže od posebnog interesa za očuvanje kako bi se postigli opći ciljevi Konvencije. Sve ugovorne stranke Ugovora također su stranke Bernske konvencije, osim Kosova. ([1]) U svim ugovornim strankama Bernske konvencije određena su područja od posebnog interesa za očuvanje koja su dio Smaragdne mreže i područja za koja je predloženo da postanu dio te mreže. Smaragdna mreža i dalje se razvija jer postoje nedostaci koje treba ukloniti kako bi se mreža mogla smatrati potpunom i dostatnom za potporu postizanju ciljeva Konvencije.

(16) Cilj je na područjima zaštićenima nacionalnim pravom postići dugoročno očuvanje stanišnih tipova i vrsta te povezanih usluga ekosustava i kulturnih vrijednosti. Takva područja postoje u svim ugovornim strankama.

(17) Na Ramsarski popis uvrštavaju se močvarna područja od međunarodne važnosti određena na temelju Ramsarske konvencije o močvarnim područjima od međunarodne važnosti, posebno kao staništa guščarica („Ramsarska konvencija”), međuvladina sporazuma čiji je cilj zaustaviti gubitak močvarnih područja u svijetu. Sve ugovorne stranke Ugovora, osim Kosova, također su stranke Ramsarske konvencije i imaju područja uvrštena na Ramsarski popis.

(18) Ugovor se odnosi na planove i projekte koji su relevantni za provedbu Direktive 92/43/EEZ, a njezinim uključivanjem u pravnu stečevinu iz područja okoliša zajamčilo bi se da se očuvanje prirode uzima u obzir pri izradi i provedbi planova i projekata povezanih s umreženom energijom.

(19) Članak 1., članak 2., članak 6. stavci 2., 3. i 4., članak 12., članak 13., članak 16. te prilozi I., II. i IV. Direktivi 92/43/EEZ još nisu uključeni u pravnu stečevinu Energetske zajednice iz područja okoliša, potrebno je proširiti pravnu stečevinu dodavanjem Direktive 92/43/EEZ na popis akata Unije iz članka 16. Ugovora.

(20) U skladu s člankom 94. Ugovora institucije tumače termine ili druge pojmove korištene u Ugovoru koji proizlaze iz prava Unije u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije.

(21) Komisija u smjernicama iznosi svoje razumijevanje odredaba Direktive 92/43/EEZ i može dati smjernice o njihovoj primjeni s obzirom na relevantnu sudsku praksu Suda Europske unije i uzimajući u obzir iskustvo provedbe u državama članicama Unije. ([2])

(22) Pravnu stečevinu iz područja okoliša utvrđenu u članku 16. i vremenski raspored provedbe iz Dodatka II. Ugovoru trebalo bi uskladiti s pravom Unije o očuvanju prirode u mjeri u kojoj se odnosi na umreženu energiju.

([1]) Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

([2]) „Upravljanje područjima mreže Natura 2000 – Odredbe članka 6. Direktive o staništima 92/43/EEZ” (C/2018/7621); Obavijest Komisije „Smjernice o strogoj zaštiti životinjskih vrsta od interesa Zajednice u skladu s Direktivom o staništima” (C(2021) 7201 final); „Smjernice Komisije o odredbama članka 6. Direktive o staništima”; i „Obavijest Komisije: Procjena planova i projekata za područja mreže Natura 2000 – Metodološke smjernice u pogledu odredaba članka 6. stavaka 3. i 4. Direktive o staništima 92/43/EEZ” (C/2021/6913).

(23) Radna skupina za okoliš na sastancima održanima xxx i xxx detaljno je analizirala prijedlog i preporučila njegovo donošenje uz niz prilagodbi, koje su sadržane u ovoj Odluci. Europska komisija složila se s tim prilagodbama.

(24) Stalna skupina na visokoj razini na sastancima održanima xxx i xxx razradila je ovu Odluku i predložila njezino donošenje,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Ugovor o Energetskoj zajednici mijenja se kako slijedi:

1. u članku 16. dodaje se sljedeća točka [XX].:

„XX. članak 1., članak 2., članak 6. stavci 2., 3. i 4., članak 12., članak 13. i članak 16. te prilozi I., II. i IV. Direktivi Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore.”;

2. u Dodatku II. dodaje se sljedeća točka [XX].:

„[XX]. Svaka ugovorna stranka primjenjuje članak 1., članak 2., članak 6. stavke 2., 3. i 4., članak 12., članak 13. i članak 16. te priloge I., II. i IV. Direktivi Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze.”

Članak 2.

1. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 1. Direktive 92/43/EEZ tumači se kako glasi u toj direktivi.

2. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 2. Direktive 92/43/EEZ tumači se kako slijedi:

„1. Cilj je ove Direktive doprinijeti osiguranju biološke raznolikosti putem očuvanja prirodnih staništa i divlje faune i flore na europskom području ugovornih stranaka na koje se primjenjuje Ugovor o osnivanju Energetske zajednice.

2. Mjere poduzete u skladu s ovom Direktivom namijenjene su održavanju ili povratu u povoljno stanje očuvanosti prirodnih staništa i vrsta divlje faune i flore od interesa Zajednice.

3. Mjere poduzete u skladu s ovom Direktivom uzimaju u obzir gospodarske, socijalne i kulturne potrebe te regionalne i lokalne karakteristike.”

3. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 6. stavci 2., 3. i 4. Direktive 92/43/EEZ tumače se kako slijedi:

„2. Ugovorne stranke poduzimaju odgovarajuće korake kako bi se na područjima Smaragdne mreže od posebnog interesa za očuvanje, područjima predloženima za Smaragdnu mrežu područja od posebnog interesa za očuvanje, područjima s Ramsarskog popisa, područjima zaštićenima na nacionalnoj razini na kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i vrste navedene u prilozima I. i II. Direktivi 92/43/EEZ te na područjima zaštićenima na nacionalnoj razini na kojima se nalaze vrste ptica iz članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ i s popisa u Prilogu I. toj direktivi izbjeglo pogoršanje prirodnih staništa i staništa vrsta, kao i uznemiravanje vrsta za koje su ta područja određena, u mjeri u kojoj bi takvo uznemiravanje moglo utjecati na ciljeve ove Direktive.

3. Svaki plan ili projekt u području umrežene energije koji bi mogao imati značajan utjecaj na područja iz stavka 2., bilo pojedinačno bilo u kombinaciji s drugim planovima ili projektima, predmet je ocjene prihvatljivosti utjecaja koje bi mogao imati na ta područja, s obzirom na ciljeve očuvanja područja. U svjetlu zaključaka procjene utjecaja na područje i podložno odredbama stavka 4., nadležna tijela državne vlasti odobravaju plan ili projekt u području umrežene energije tek nakon što se uvjere da on neće negativno utjecati na cjelovitost dotičnog područja te, ako je to potrebno, nakon dobivanja mišljenja od šire javnosti.

4. Ako se, unatoč negativnoj procjeni utjecaja na područje i u nedostatku drugih pogodnih mogućnosti, plan ili projekt u području umrežene energije ipak moraju provesti zbog imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode, ugovorna stranka poduzima sve kompenzacijske mjere kako bi osigurala zaštitu koherentnosti svoje mreže područja iz stavka 2. Ona izvješćuje Tajništvo Energetske zajednice (‚Tajništvo') o usvojenim kompenzacijskim mjerama.

Kad se u određenom području nalazi prioritetni prirodni stanišni tip i/ili prioritetna vrsta, mogu se razmatrati samo ona pitanja koja se odnose na zdravlje ljudi ili javnu sigurnost, na korisne posljedice od primarnog značaja za okoliš ili, nastavno na mišljenje Tajništva, na ostale imperativne razloge prevladavajućeg javnog interesa."

4. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 12. Direktive 92/43/EEZ tumači se kako slijedi:

„1. Ugovorne stranke poduzimaju sve potrebne mjere za uspostavu sustava stroge zaštite životinjskih vrsta navedenih u Prilogu IV., točki (a) u njihovu prirodnom arealu, zabranjujući:

(a) sve oblike namjernog hvatanja ili ubijanja primjeraka tih vrsta u divljini;

(b) namjerno uznemiravanje tih vrsta, posebno u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, hibernacije i migracije;

(c) namjerno uništavanje ili uzimanje jaja iz divljine;

(d) oštećivanje ili uništavanje lokaliteta za razmnožavanje ili odmor."

2. Ugovorne stranke zabranjuju držanje, prijevoz i prodaju ili razmjenu tih vrsta te ponudu na prodaju ili razmjenu primjeraka uzetih iz divljine, osim onih koji su zakonito uzeti prije provedbe ove Direktive.

3. Zabrana iz stavka 1. točaka (a) i (b) i stavka 2. odnosi se na sve životne faze životinja na koje se ovaj članak primjenjuje.

4. Ugovorne stranke uspostavljaju sustav praćenja slučajnog hvatanja i ubijanja životinjskih vrsta navedenih u Prilogu IV. točki (a). Na temelju prikupljenih informacija ugovorne stranke poduzimaju podrobnija istraživanja ili mjere očuvanja kako bi se osiguralo da slučajno hvatanje i ubijanje nemaju značajan negativan utjecaj na dotične vrste."

5. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 13. Direktive 92/43/EEZ tumači se kako slijedi:

„1. Ugovorne stranke poduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile sustav stroge zaštite biljnih vrsta navedenih u Prilogu IV. točki (b), zabranjujući:

(a) namjerno branje, skupljanje, rezanje, vađenje s korijenom ili uništavanje takvih biljaka u njihovu prirodnom arealu u divljini;

(b) držanje, prijevoz i prodaju ili razmjenu i nuđenje na prodaju ili razmjenu primjeraka takvih vrsta uzetih iz divljine, osim onih koji su zakonito uzeti prije provedbe ove Direktive.

2. Zabrane iz stavka 1. točaka (a) i (b) odnose se na sve faze biološkog ciklusa biljaka na koje se ovaj članak primjenjuje."

6. Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članak 16. Direktive 92/43/EEZ tumači se kako slijedi:

„1. Pod uvjetom da ne postoji zadovoljavajuća alternativa i da odstupanje ne šteti održavanju populacija dotičnih vrsta u povoljnom stanju očuvanosti u njihovu prirodnom arealu, ugovorne stranke mogu odstupiti od odredaba članaka 12. i 13.:

(a) u interesu zaštite divlje faune i flore te očuvanja prirodnih staništa;

(b) radi sprečavanja ozbiljne štete, posebno na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim tipovima imovine;

(c) u interesu javnog zdravlja i javne sigurnosti ili zbog ostalih imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš;

(d) za potrebe istraživanja i obrazovanja, repopulacije i reintrodukcije tih vrsta te za to potrebnih postupaka razmnožavanja, uključujući umjetno razmnožavanje biljaka;

(e) kako bi dopustile, pod strogo nadziranim uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje ili držanje određenih primjeraka vrsta navedenih u Prilogu IV., u ograničenom broju koji utvrđuju nadležna državna tijela.

2. Ugovorne stranke Tajništvu svake dvije godine dostavljaju izvješće, u obliku koji odredi Odbor za očuvanje prirodnih staništa i divlje faune i flore (Odbor za staništa) o odstupanjima koja se primjenjuju u skladu sa stavkom 1. Tajništvo daje mišljenje o tim odstupanjima u roku od najviše 12 mjeseci nakon zaprimanja izvješća i obrazlaže ga Radnoj skupini za okoliš. Tajništvo osigurava da izvješća budu dostupna javnosti.

3. U izvješćima se točno navode:

(a) vrste koje su predmet odstupanja i razlog odstupanja, uključujući prirodu rizika, s, ako je to potrebno, osvrtom na neprihvaćene alternative i korištene znanstvene podatke;

(b) sredstva, naprave ili metode dozvoljene za hvatanje ili ubijanje životinjskih vrsta i razlog njihove uporabe;

(c) okolnosti kada su i gdje takva odstupanja odobrena;

(d) tijelo ovlašteno za proglašenje potrebnih uvjeta i provjeru njihova poštivanja te za odlučivanje koja se sredstva, naprave ili metode mogu koristiti, u kojim granicama, čijim posredstvom, te koje osobe izvršavaju taj zadatak;

(e) korištene mjere nadzora i dobiveni rezultati.”

Članak 3.

1. Ugovorne stranke donose zakone, druge propise i administrativne odredbe potrebne za usklađivanje s člankom 1., člankom 2., člankom 6. stavcima 2., 3. i 4., člankom 12., člankom 13., člankom 16. i prilozima I., II. i IV. Direktivi 92/43/EEZ do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze. One o tome odmah obavješćuju Tajništvo Energetske zajednice („Tajništvo”).

2. Kad ugovorne stranke donose mjere iz stavka 1., one sadržavaju upućivanja na ovu Odluku i Direktivu 92/43/EEZ ili se na njih upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju ugovorne stranke.

3. Ugovorne stranke Tajništvu dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnose ova Odluka i Direktiva 92/43/EEZ.

Članak 4.

U slučaju planova ili projekata u vezi s umreženom energijom za koje je izdano mišljenje u skladu s člankom 6. stavkom 4. Direktive 92/43/EEZ, ugovorna stranka na čijem se državnom području plan ili projekt namjerava provesti, upućivanjem na ovu Odluku, što prije šalje Tajništvu, među ostalim:

(a) opis plana ili projekta;

(b) sve relevantne informacije o njegovim utjecajima na prioritetne stanišne tipove i/ili prioritetne vrste, uključujući nalaze i zaključke odgovarajuće procjene.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu nakon što je donese Vijeće ministara.

Članak 6.

Ova je Odluka upućena ugovornim strankama Ugovora o Energetskoj zajednici.

Sastavljeno u [xxx] [DATUM]

Za Vijeće ministara

(Predsjednik)

PRILOG III.

ODLUKA br. 20xx/XX/MC-EnC

VIJEĆA MINISTARA ENERGETSKE ZAJEDNICE

od xx.xx.202x.

o izmjeni Ugovora o Energetskoj zajednici i provedbi Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike, Direktive 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja, Direktive 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i Direktive Komisije 2009/90/EZ od 31. srpnja 2009. o utvrđivanju tehničkih specifikacija za kemijsku analizu i praćenje stanja voda

VIJEĆE MINISTARA ENERGETSKE ZAJEDNICE

uzimajući u obzir Ugovor o Energetskoj zajednici, a posebno njegove članke 25. i 79. i članak 100. točku i.,

budući da:

(1) U članku 2. Ugovora o Energetskoj zajednici („Ugovor”) kao jedan od njegovih glavnih ciljeva utvrđeno je poboljšanje stanja okoliša u pogledu umrežene energije i povezane energetske učinkovitosti u ugovornim strankama.

(2) Člankom 12. Ugovora od svake se ugovorne stranke zahtijeva da provodi „pravnu stečevinu Zajednice iz područja okoliša” u skladu s vremenskim rasporedom za provedbu tih mjera utvrđenim u Dodatku II. tom ugovoru.

(3) U članku 16. Ugovora navedena je pravna stečevina iz područja okoliša koja je obuhvaćena Ugovorom.

(4) Na temelju članka 25. iz glave II. Ugovora Energetska zajednica može poduzimati mjere za provedbu izmjena pravne stečevine opisane u glavi II., u skladu s razvojem prava Unije.

(5) U skladu s člankom 79. Ugovora Vijeće ministara, Stalna skupina na visokoj razini ili Regulatorni odbor poduzimaju mjere u skladu s glavom II. na prijedlog Europske komisije.

(6) Člankom 100. Ugovora predviđa se, među ostalim, da odluke o izmjenama odredaba glava od I. do VII. jednoglasno donose članovi Ugovora o Energetskoj zajednici.

(7) Kako bi ugovorne stranke postigle ciljeve smanjenja emisija stakleničkih plinova i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora za 2030. utvrđene u Uredbi (EU) 2018/1999, potrebno je ubrzati provedbu domaćih projekata u području obnovljive energije u Energetskoj zajednici ([1]).

(8) Brojni postojeći projekti povezani s umreženom energijom, iz obnovljivih i neobnovljivih izvora, mogu znatno negativno utjecati na status vodnih ekosustava. Osim toga, u kontekstu predviđenog korištenja energije iz obnovljivih izvora, uključujući hidroenergiju, vodik i vađenje kritičnih sirovina za potrebe povezane s energijom, treba predvidjeti povećani rizik od štete za takve ekosustave u ugovornim strankama.

(9) Mnoge vrste projekata i aktivnosti u području umrežene energije ovise, u različitoj mjeri, o dostupnosti vode odgovarajuće kvalitete i u odgovarajućim količinama. Nestašica vode već utječe na proizvodnju i pouzdanost energije, a daljnja ograničenja mogu dovesti u pitanje fizičku, gospodarsku i okolišnu održivost budućih projekata i aktivnosti.

([1]) Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1., https://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

(10) Unija je na Konferenciji UN-a o vodama 2023. predstavila viziju da se do 2050. na globalnoj razini postigne otpornost vodoopskrbe kako bi se svima zajamčila sigurnost opskrbe vodom. Unija je 4. lipnja 2025. donijela Europsku strategiju za otpornost vodoopskrbe ([2]) kako bi utvrdila put do postizanja tog cilja.

(11) Potrebno je osigurati pravednu energetsku tranziciju tako da se zaštite i poboljšaju vodni resursi i spriječi pogoršanje stanja vodnih ekosustava.

(12) Priprema i odobravanje projekata povezanih s umreženom energijom i tekućih aktivnosti u kontekstu Ugovora moraju biti dio rada na zaštiti i poboljšanju vodnih resursa i takvi projekti moraju biti osmišljeni kako bi se spriječili ili, prema potrebi, u najvećoj mogućoj mjeri ograničili negativni učinci na stanje vodnih tijela.

(13) Svrha je Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) uspostaviti okvir za zaštitu kopnenih površinskih voda, prijelaznih voda, obalnih voda i podzemnih voda, među ostalim (i) sprečavanjem daljnje degradacije te zaštitom i poboljšanjem stanja vodnih ekosustava i (ii) poticanjem održivog korištenja vode na osnovi dugoročne zaštite raspoloživih vodnih resursa.

(14) Ugovorne stranke trebaju osigurati da se sve aktivnosti povezane s umreženom energijom osmišljavaju i provode u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, a posebno člankom 4. te direktive, u kojem su utvrđeni njezini glavni ciljevi i navodi se da države članice trebaju provoditi potrebne mjere za sprečavanje pogoršanja stanja vodnih tijela, kao i mjere za postizanje dobrog stanja voda, ne dovodeći u pitanje niz rokova i druga izuzeća. U trenutačnoj fazi razvoja prava Unije dobro stanje podzemnih voda podrazumijeva dobro količinsko i dobro kemijsko stanje, a za površinske vode to podrazumijeva dobro ekološko stanje ili potencijal i dobro kemijsko stanje.

(15) Kako bi se procijenili mogući učinci postojećih i novih projekata povezanih s energijom na stanje vodnih tijela, trenutačno stanje tih vodnih tijela mora biti poznato na temelju redovitog praćenja. Budući da su praćenje i klasifikacija vodnih tijela kontinuirani procesi i s obzirom na to da na mnoga vodna tijela već utječu energetski projekti i nije moguće a priori odrediti sva vodna tijela na koja će utjecati novi energetski projekti, ugovorne stranke trebale bi provoditi praćenje i klasifikaciju svih vodnih tijela na svojem državnom području.

(16) Procjena stanja voda podrazumijeva uspostavu trajnog i strukturiranog sustava praćenja vodnih tijela, odabir mjesta praćenja i elemenata kvalitete koji će se pratiti na temelju preliminarne procjene svih pritisaka i utjecaja. Procjena stanja vodnih tijela na koja bi mogli utjecati projekti povezani s energijom opsežan je postupak, koji bi bio nepotpun da se ograniči na pritiske i učinke koji proizlaze iz tih projekata. Stoga bi ugovorne stranke trebale procijeniti pritiske i učinke svih aktivnosti koje bi mogle utjecati na stanje vodnih tijela.

(17) Kako se zbog postojećih i novih projekata povezanih s energijom ne bi pogoršalo stanje vodnih tijela i utjecalo na njihov potencijal da postignu dobro stanje, u skladu s člankom 4. Direktive 2000/60/EZ ili, ako je to neizbježno i primjereno opravdano, kako bi se negativan učinak tih projekata sveo na najmanju moguću mjeru, ugovorne stranke trebale bi utvrditi sve mjere potrebne za postizanje dobrog stanja i odabrati troškovno najučinkovitiju kombinaciju mjera za postizanje ciljeva te direktive, uključujući mjere koje se odnose na aktivnosti koje nisu povezane s umreženom energijom, ali mogu pogoršati stanje vodnih tijela na koja utječu novi ili postojeći projekti povezani s umreženom energijom.

(18) Budući da dobro stanje vodnih tijela ovisi o kombinaciji mjera za sve aktivnosti koje utječu na ta vodna tijela i da su sve te mjere međusobno u interakciji kako bi se postigao cilj dobrog stanja, ugovorne stranke trebale bi utvrditi mjere za sve aktivnosti, uključujući one koje nisu povezane s energijom, kako bi se odluke mogle donositi na temelju troškovno najučinkovitije kombinacije mjera za postizanje dobrog stanja, koje utječu na razne aktivnosti unutar istog riječnog sliva.

([2]) COM(2025) 280 final, Europska strategija za otpornost vodoopskrbe.

([3]) Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

(19) Stoga bi ugovorne stranke trebale provesti analize značajki riječnog sliva i utjecaja ljudskih aktivnosti, kao i ekonomsku analizu korištenja vode, u skladu s člankom 5. Direktive 2000/60/EZ. Razvoj stanja voda trebalo bi sustavno pratiti na usporednoj osnovi u cijeloj Energetskoj zajednici, u skladu s člankom 8. Direktive 2000/60/EZ. Te su informacije neophodne da bi ugovorne stranke mogle izraditi programe mjera u skladu s člankom 11. Direktive 2000/60/EZ radi postizanja ciljeva utvrđenih u toj direktivi. Kako bi se zajamčila dosljedna i djelotvorna provedba Direktive 2000/60/EZ, države članice trebale bi izraditi planove upravljanja riječnim slivovima i dostaviti ih Tajništvu svakih šest godina, u skladu s člancima 13., 14. i 15. Direktive 2000/60/EZ. U tim planovima trebalo bi navesti, na temelju utvrđenog stanja svakog vodnog tijela, mjere koje će se poduzimati tijekom šest godina provedbe plana upravljanja riječnim slivom kako bi se postiglo dobro stanje i izbjeglo pogoršanje.

(20) S obzirom na mogući utjecaj aktivnosti povezanih s umreženom energijom na kemijsko stanje vodnih tijela, potrebno je primijeniti odredbe kojima se uređuje dobro kemijsko stanje podzemnih i površinskih voda, koje su utvrđene u Direktivi 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([4]) i Direktivi 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([5]). U Direktivi 2006/118/EZ utvrđena su mjerila za ocjenjivanje dobrog kemijskog stanja podzemnih voda i mjerila za utvrđivanje i promjenu znatnih i trajno rastućih trendova te za određivanje polaznih točaka za promjenu trenda. U Direktivi 2008/105/EZ utvrđuju se standardi kvalitete okoliša za prioritetne tvari i određene druge onečišćujuće tvari koji se moraju poštovati kako bi se postiglo dobro kemijsko stanje površinskih voda.

(21) Direktivom Komisije 2009/90/EZ ([6]) dopunjuju se prethodno navedene direktive utvrđivanjem tehničkih specifikacija za kemijsku analizu i praćenje stanja voda.

(22) Ugovor se odnosi na projekte koji su relevantni za provedbu Direktive 2000/60/EZ, a njezinim uključivanjem u pravnu stečevinu u području okoliša zajamčilo bi se da se zaštita, poboljšanje i sprečavanje pogoršanja stanja vodnih ekosustava uzimaju u obzir pri izradi i provedbi planova i projekata povezanih s umreženom energijom.

(23) Direktiva 2000/60/EZ, Direktiva 2006/118/EZ, Direktiva 2008/105/EZ i Direktiva Komisije 2009/90/EZ još nisu uključene u pravnu stečevinu Energetske zajednice iz područja okoliša, potrebno je proširiti pravnu stečevinu dodavanjem Direktive 2000/60/EZ, Direktive 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te Direktive Komisije 2009/90/EZ na popis akata Unije iz članka 16. Ugovora.

(24) Okvir regionalne suradnje koji je uspostavila Energetska zajednica i pomoć koju pružaju njezine institucije i tijela mogu biti ključni u pripremi uspješne provedbe Direktive 2000/60/EZ.

(25) U skladu s člankom 94. Ugovora institucije tumače termine ili druge pojmove korištene u Ugovoru koji proizlaze iz prava Unije u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije.

(26) Radna skupina za okoliš na sastancima održanima [xxx] i [xxx] detaljno je analizirala prijedlog i preporučila njegovo donošenje uz niz prilagodbi, koje su sadržane u ovoj Odluci. Europska komisija složila se s tim prilagodbama.

([4]) Direktiva 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja (SL L 372, 27.12.2006., str. 19., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118/2014-07-11).

([5]) Direktiva 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 348, 24.12.2008., str. 84., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/2013-09-13).

([6]) Direktiva Komisije 2009/90/EZ od 31. srpnja 2009. o utvrđivanju tehničkih specifikacija za kemijsku analizu i praćenje stanja voda u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 201, 1.8.2009., str. 36–38., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/90/oj).

(27) Stalna skupina na visokoj razini na sastancima održanima [xxx] i [xxx] razradila je ovu Odluku i predložila njezino donošenje,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Ugovor o Energetskoj zajednici mijenja se kako slijedi:

1. u članku 16. dodaju se sljedeće točke [XX]., [XX]., [XX]. i [XX].:

„XX. Direktivu 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike,

XX. Direktivu 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja,

XX. Direktivu 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća,

XX. Direktivu Komisije 2009/90/EZ od 31. srpnja 2009. o utvrđivanju tehničkih specifikacija za kemijsku analizu i praćenje stanja voda u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.";

2. u Dodatku II. dodaju se sljedeće točke [XX]., [XX]., [XX]. i [XX].:

„[XX]. Ugovorne stranke provode Direktivu 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze.

[XX]. Ugovorne stranke provode Direktivu 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze.

[XX]. Ugovorne stranke provode Direktivu 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze.

[XX]. Ugovorne stranke provode Direktivu Komisije 2009/90/EZ od 31. srpnja 2009. o utvrđivanju tehničkih specifikacija za kemijsku analizu i praćenje stanja voda u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze."

Članak 2.

1. Za potrebe Ugovora o Energetskoj zajednici sljedeća upućivanja u direktivama navedenima u članku 1. stavku 1. tumače se kako slijedi:

(a) „država članica" kao „ugovorna stranka", a „države članice" kao „ugovorne stranke";

(b) „Zajednica", „Europska unija" i „Unija" kao „Energetska zajednica";

(c) „zakonodavstvo Zajednice” kao „nacionalno zakonodavstvo, uključujući zakonodavstvo kojim se prenosi pravna stečevina obuhvaćena Ugovorom o Energetskoj zajednici”;

(d) „Komisija” kao „Tajništvo Energetske zajednice”.

2. Za potrebe Ugovora o Energetskoj zajednici upućivanja u direktivama navedenima u članku 1. stavku 1. na druge akte Unije i njihove odredbe smatraju se upućivanjima na nacionalno zakonodavstvo o istom predmetu kao što je ono obuhvaćeno tim aktima Unije, uključujući zakonodavstvo kojim se prenosi relevantna pravna stečevina obuhvaćena Ugovorom o Energetskoj zajednici.

3. Prilagodbe iz članaka od 3. do 6. primjenjuju se uz prilagodbe iz stavka 1.

Članak 3.

Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici sljedeće odredbe Direktive 2000/60/EZ sadržavaju sljedeće prilagodbe:

1. članak 3. stavci 7. i 8. tumače se kako slijedi:

„7. Ugovorne stranke imenuju nadležno tijelo najkasnije do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke].

8. Ugovorne stranke dostavljaju Tajništvu Energetske zajednice (‚Tajništvo’) popis svojih nadležnih tijela i nadležnih tijela svih međunarodnih subjekata u kojima sudjeluju, najkasnije do [pet godina i šest mjeseci nakon datuma donošenja ove Odluke]. Za svako nadležno tijelo treba dati informacije određene u Prilogu I.”;

2. rok „do 2010.” utvrđen u članku 9. stavku 1. tumači se kao „do [dvanaest godina nakon datuma donošenja ove Odluke]”;

3. rokovi koji se računaju „[x] godina nakon dana stupanja na snagu ove Direktive” ili „[x] godina od dana stupanja na snagu ove Direktive” tumače se kao „[x + 2] godine nakon dana donošenja Odluke 202x/xx/MC-EnC” odnosno „[x + 2] godine od dana donošenja Odluke 202x/xx/MC-EnC”;

4. za potrebe utvrđivanja relevantnih ekoregija, ekoregije navedene u točkama 1.2.3. i 1.2.4. Priloga II. i prikazane na karti B u Prilogu XI. dopunjuju se izrazom „Crno more”;

5. točka 1.4.1. podtočke vii., viii. i ix. Priloga V. glase kako slijedi:

„vii. Tajništvo sastavlja nacrt registra područjâ koja će činiti interkalibracijsku mrežu najkasnije do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke]. Konačni registar područjâ utvrđuje se [šest godina nakon datuma donošenja ove Odluke] i objavljuje ga Tajništvo.

viii. Tajništvo i ugovorne stranke obavljaju interkalibracijski postupak u roku od 18 mjeseci od dana objavljivanja konačnog registra.

ix. Rezultate postupka interkalibracije i vrijednosti za razvrstavanje u sustave praćenja ugovornih stranaka objavljuje Tajništvo u roku od šest mjeseci od dovršetka postupka interkalibracije.”;

6. članak 8. stavak 3. i članci od 16. do 22., 24., 25. i 26. ne primjenjuju se.

Članak 4.

Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici sljedeće odredbe Direktive 2006/118/EZ sadržavaju sljedeće prilagodbe:

1. referentne godine utvrđene u članku 2. stavku 6. su dvije godine nakon uspostave programa za praćenje stanja voda provedenih u skladu s člankom 8. Direktive 2000/60/EZ;

2. rok „do 22. prosinca 2008.” utvrđen u članku 3. stavku 5. tumači se kao „do [deset godina nakon datuma donošenja ove Odluke]”;

3. točka 2. podtočka (a) podpodtočka ii. u dijelu A Priloga IV. glase kako slijedi:

„se takvi rastući trendovi utvrde pravodobno kako bi se mogle provesti mjere za sprečavanje ili barem za ublažavanje, koliko je to moguće, pogoršanja kvalitete podzemne vode koje ima značajan utjecaj na okoliš. Takvo utvrđivanje se prvi put provodi do [jedanaest godina nakon datuma donošenja ove Odluke] te nakon toga najmanje svakih šest godina;";

4. članak 3. stavak 7. i članci od 7. do 14. ne primjenjuju se.

Članak 5.

Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici sljedeće odredbe Direktive 2008/105/EZ sadržavaju sljedeće prilagodbe:

1. članak 5. glasi kako slijedi:

„1. Na temelju informacija prikupljenih u skladu s člancima 5. i 8. Direktive 2000/60/EZ i drugim raspoloživim podacima, ugovorne stranke sastavljaju inventar emisija, ispuštanja i gubitaka svih prioritetnih tvari i onečišćujućih tvari navedenih u dijelu A Priloga I. ovoj Direktivi, uključujući po mogućnosti i karte za svako vodno područje ili dio vodnog područja koje se nalazi na njihovu državnom području, navodeći, prema potrebi, njihove koncentracije u sedimentima i bioti.

2. Referentno razdoblje za procjenu vrijednosti onečišćujućih tvari koje treba unositi u inventare iz stavka 1. je jedna godina između 2034. i 2036.

3. Inventare sastavljene u skladu sa stavkom 1. ovog članka, koji uključuju i odgovarajuća referentna razdoblja, ugovorne stranke šalju Tajništvu u skladu sa zahtjevima u pogledu izvješćivanja prema članku 15. stavku 1. Direktive 2000/60/EZ.

4. Ugovorne stranke ažuriraju svoje inventare u sklopu preispitivanja analiza navedenih u članku 5. stavku 2. Direktive 2000/60/EZ.

Referentno razdoblje za utvrđivanje vrijednosti u ažuriranim inventarima je godina prije godine u kojoj analiza mora biti završena.

Ugovorne stranke objavljuju ažurirane inventare u svojim ažuriranim planovima upravljanja riječnim slivovima kako su utvrđeni u članku 13. stavku 7. Direktive 2000/60/EZ.";

2. članak 3. stavci 1.a, 7., 8.a i 8.b i članci od 7. do 15. ne primjenjuju se.

Članak 6.

Za potrebe glave II. Ugovora o Energetskoj zajednici članci 7., 8. i 9. Direktive 2009/90/EZ ne primjenjuju se.

Članak 7.

1. Ugovorne stranke donose zakone, druge propise i administrativne odredbe potrebne za usklađivanje s direktivama 2000/60/EZ, 2008/105/EZ, 2006/118/EZ i 2009/90/EZ do [pet godina nakon datuma donošenja ove Odluke] ne dovodeći u pitanje obveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Uniji i druge međunarodne obveze. One o tome odmah obavješćuju Tajništvo.

2. Kad ugovorne stranke donose mjere iz stavka 1., one sadržavaju upućivanja na ovu Odluku i relevantnu direktivu koja se prenosi pojedinom mjerom ili se na njih upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju ugovorne stranke.

3. Ugovorne stranke Tajništvu dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnose ova Odluka i direktive iz stavka 1.

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja u Vijeću ministara.

Članak 9.

Ova je Odluka upućena ugovornim strankama Ugovora o Energetskoj zajednici.

Sastavljeno u [xxx] [DATUM]

Za Vijeće ministara

(Predsjednik)